

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DPO-III.054.2.2024
Warszawa, 03 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji nr 7898 Posała na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Michała Połuboczka, w sprawie realizacji polskiej narodowej misji księżycowej przez Polską Agencję Kosmiczną.

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 193 ust. 1 i 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej¹ przedstawiam odpowiedzi na pytania Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Michała Połuboczka zawarte w interpelacji nr 7898 z 11 lutego 2025 r., w sprawie realizacji polskiej narodowej misji księżycowej przez Polską Agencję Kosmiczną.

- 1. Czy Polska Agencja Kosmiczna przygotowuje się do realizacji polskiej narodowej misji na Księżyc?**
 - Czy projekt misji księżycowej został oficjalnie zatwierdzony przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii lub inne ministerstwo, czy też jest autonomiczną inicjatywą POLSA?**

Realizacja orbitalnej misji księżycowej została zatwierdzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii w ramach „Krajowego Programu Kosmicznego - działania Ministra Rozwoju i Technologii na lata 2023-2027” podpisanego 14.09.2023 r. POLSA prowadzi działania w ścisłej współpracy z organami administracji publicznej, dostosowując je do strategicznych celów państwa.

Polska Agencja Kosmiczna podjęła działania w celu realizacji polskiej misji księżycowej, w tym m.in. wybór projektu „Cognition” oraz wstępne konsultacje rynkowe, w obrębie całego ekosystemu polskiego sektora kosmicznego, które trwały rok i zaangażowały 23 podmioty. W ramach procesu konsultacji przeprowadzono też badania ankietowe badające opinię poszczególnych podmiotów na temat możliwości realizacji narodowej misji księżycowej. Przetarg na analizę misji księżycowej jest kontynuacją tych działań.

- 2. W jaki sposób projekt ten wpisuje się w Polską Strategię Kosmiczną przyjętą w 2017 roku?**
 - Proszę wskazać konkretny zapis strategii, który określa Księżyc jako obszar priorytetowy dla polskiego sektora kosmicznego.**

¹ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 z późn.zm.).

Projekt wspiera cel strategiczny Polskiej Strategii Kosmicznej dot. zwiększenia konkurencyjności polskiego sektora kosmicznego na rynku europejskim, tak aby jego obroty stanowiły co najmniej 3% ogólnych obrotów tego rynku.

Dodatkowo wpisuje się w cel szczegółowy nr 1, który obejmuje m.in.:

- określenie najbardziej obiecujących dla polskiego sektora kosmicznego obszarów technologicznych,
- podniesienie pozycji polskiego sektora kosmicznego z dostawcy komponentów do dostawcy podsystemów lub systemów satelitarnych,
- zainicjowanie udziału polskiego sektora kosmicznego w tzw. „New Space”.

Polska Strategia Kosmiczna wskazuje na działania w obszarze eksploracji, w tym Księżyca, jako szansę dla polskiego sektora kosmicznego w ramach New Space. Wskazuje również na rozwój technologii wspierających eksplorację kosmosu i zwiększania udziału Polski w międzynarodowych programach kosmicznych. Dynamiczny rozwój technologii oraz rosnące znaczenie Księżyca w eksploracji kosmicznej (wzrost liczby misji i wartości rynku) wskazują na strategiczne znaczenie tego obszaru, co potwierdzają działania największych potęg kosmicznych takich jak Stany Zjednoczone, Europa (ESA), Chiny, Indie, Japonia.

3. Wybór zagranicznego dostawcy technologii w polskim projekcie kosmicznym

- **Czy Polska Agencja Kosmiczna, finansując projekt z budżetu państwa, świadomie wybrała jako głównego dostawcę technologii firmę spoza Polski?**
- **Czy standardem w innych państwach (Francja, Niemcy, Wielka Brytania) jest, aby narodowe misje kosmiczne były realizowane przez podmioty zagraniczne?**

Wybór wykonawców przedsięwzięcia, został poprzedzony przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym przepisów przenoszących postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE.

Przepisy te nie pozwalają na stosowanie preferencji krajowych oraz różnicowania podmiotów z państw UE z uwagi na kraj UE (inny niż PL) prowadzenia przez nich działalności.

Postępowanie o udzielenie zamówienia zostało opublikowane zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. W postępowaniu uczestniczyło 8. wykonawców, którzy zbudowali dwa konsorcja tj. Konsorcjum składające się z 5. wykonawców, w tym jeden z Luksemburga i 4 podmioty z Polski, oraz konsorcjum 3. wykonawców z Polski. Wyłoniona została oferta konsorcjum pięciu wykonawców jako jedyna spełniająca wszystkie warunki postępowania, której liderem jest polski podmiot.

Warto dodać, że faza 0/A dotyczy opracowania misji, a nie dostarczenia technologii. Jednym z celów jest zdefiniowanie wymagań misji, architektury jak i jej elementów a nie określenie szczegółowe technologii i zamrożenie łańcucha dostaw.

Należy nadmienić, że wiodące kraje takie jak Francja, Niemcy i Wielka Brytania posiadają daleko większe niż Polska doświadczenie w realizacji misji kosmicznych. Francuski AIRBUS oraz niemiecka firma OHB to czołowi integratorzy misji kosmicznych w Europie. W Wielkiej Brytanii działa Airbus UK posiadający również kompetencje integratora misji kosmicznych. Dotychczas polscy wykonawcy integrowali niewielkie misje takie jak BRITE, misje cubesatowe, czy misje studenckie PW-SAT. Ich skala i złożoność jest nieporównanie mniejsza niż misji księżycowej.

4. Udział polskich firm i transfer technologii

- **Kto jest kierownikiem projektu po stronie POLSA i w jakiej polskiej firmie jest zatrudniony?**

W ramach Polskiej Agencji Kosmicznej (POLSA) decyzje dotyczące projektu podejmowane są kolektywnie przez wewnętrzną grupę roboczą. Nie wyznaczono odrębnej funkcji „kierownika projektu”. W umowie z konsorcjum realizującym projekt „Wstępna analiza i projekt misji księżycowej dotyczący mapowania zasobów na Księżycu” osobą reprezentującą POLSA jest Prezes Agencji, prof. Grzegorz Wrochna, osoba do kontaktu nie została jeszcze wyznaczona. Projekt realizowany będzie w Departamencie Badań i Innowacji POLSA.

- **Ile osób zatrudnia na terenie Polski luksemburska firma będąca częścią zwycięskiego konsorcjum?**

Informacje dotyczące liczby pracowników firmy będącej członkiem zwycięskiego konsorcjum na terenie Polski nie były przedmiotem analiz w ramach postępowania przetargowego prowadzonego przez POLSA. Dane te mogą być dostępne publicznie, o ile nie stanowią tajemnicy handlowej przedsiębiorstwa.

- **Ile projektów kosmicznych firma ta dotychczas zrealizowała na terenie Polski?**

Liczba projektów kosmicznych realizowanych przez podmiot na terenie Polski nie była analizowana w ramach postępowania.

- **Czy firma ta w ramach przetargu zobowiązała się do:**
 - a) transferu technologii do Polski,

Faza 0/A dotyczy opracowania misji, a nie dostarczenia technologii. Realizacja projektu ma na celu wzmocnienie kompetencji polskiego sektora kosmicznego, w tym rozwój inżynierii kosmicznej i budowy ładunków użytecznych, co wiąże się z transferem wiedzy do Polski.

- b) otworzenia działalności w Polsce,

W dokumentacji przetargowej nie określono formalnego zobowiązania do otwarcia działalności w Polsce.

- c) przeprowadzenia szkoleń dla polskich podmiotów?

POLSA, zgodnie ze swoimi celami statutowymi, przewiduje organizację cyklu szkoleń dla polskich podmiotów, wykorzystując wiedzę i doświadczenia zdobyte w ramach realizacji projektu.

Ponadto zgodnie z umową, wszystkie rezultaty prac staną się własnością Polskiej Agencji Kosmicznej, co umożliwi dalsze zarządzanie zdobytymi kompetencjami oraz ich wykorzystanie w kolejnych fazach misji.

5. Rola polskich firm w europejskich projektach księżycowych

- Czy prawdą jest, że Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) wybrała polskie firmy (z kapitałem polskim lub działające w Polsce od kilkunastu lat) jako głównych partnerów i dostawców technologii dla swoich misji księżycowych?
- Czy te projekty dotyczyły mapowania zasobów na Księżycu?

Polskie firmy uczestniczą w projektach ESA związanych z eksploracją Księżyca, m.in.:

- Program obowiązkowy TDE (Technology Development Element): dwa projekty dot. fazy O/A dot. mapowania zasobów księżycowych (misje orbitalne):
 - Konsorcjum na czele z firmą Creotech i misją „Twardowski”,
 - GMV Spain z udziałem m. in. SAAB Aerospace oraz GMV Poland.
- Kampania OSIP (The Open Space innovation Platform) na pierwszy nabór („call”) na małe misje księżycowe („Small Mission for the Moon”). Nabór rozpoczął się 21 września 2023 r. i zakończył 14 grudnia 2024 r. ESA otrzymała 62 propozycje wstępnych koncepcji. W 27 różnych projektach obecne były polskie podmioty. Pod koniec 2024 r. ESA wybrała 9 najlepszych koncepcji do realizacji fazy O/A („Pre-Phase A studies”). Projekty mogą obejmować elementy związane z mapowaniem powierzchni Księżyca, ale szczegóły nie zostały jeszcze publicznie ujawnione, więcej informacji na ten temat powinno zostać opublikowanych w marcu 2025 roku.

Obie inicjatywy ESA rozpoczęły się później niż działania Polskiej Agencji Kosmicznej związane z rozwojem koncepcji Polskiej Misji Księżycowej. Dodatkowo powszechną praktyką pośród największych agencji kosmicznych (NASA, ESA, JAXA etc.) jest rozwijanie kilku conceptów misji równocześnie, szczególnie w ramach pierwszych, początkowych faz misji kosmicznych (faza O, faza A) co znakomicie widoczne jest w przytoczonych powyżej przykładach. Takie podejście zapewnia redundancję, konkurencyjność oraz optymalny przepływ wiedzy i doświadczenia.

6. Dublowanie projektów

- Czy projekt Polskiej Agencji Kosmicznej „Wstępna analiza i projekt misji księżycowej” również dotyczy mapowania zasobów na Księżycu?
- Jeśli tak, to jaki jest cel realizowania równoległego projektu z budżetu POLSA, gdy podobne zadania wykonują już polskie firmy na zlecenie ESA, finansowane ze składki Polski do tej organizacji?

Według informacji uzyskanej z Polskiej Agencji Kosmicznej, zgodnie z treścią Opisu Przedmiotu Zamówienia, celem niniejszego przedsięwzięcia jest opracowanie projektu orbitalnej misji księżycowej do poziomu i szczegółowości odpowiadającego fazie A (łącznie zgodnie ze standardem opisanym w ECSS-M-ST-10C) z wykorzystaniem potencjału polskich podmiotów z sektora kosmicznego, której celem jest stworzenie mapy złóż Księżyca. Jednym z głównych założeń misji jest wykorzystanie spektrometru dalekiej podczerwieni, który umożliwi mapowanie powierzchni Księżyca pod kątem wykorzystania złóż.

Zgodnie z treścią odpowiedzi na pytanie nr 5, realizacja równoległych inicjatyw badawczo-rozwojowych jest standardową praktyką w agencjach takich jak NASA, ESA i JAXA. Takie podejście zapewnia konkurencyjność, redundancję, transfer wiedzy i rozwój kompetencji krajowego sektora kosmicznego, umożliwiając Polsce lepsze przygotowanie do przyszłych międzynarodowych misji.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Baranowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Podstawa prawna

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP, adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-68477-29007-EFSHR-25. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Przemysłu Obronnego.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów ([M.P. z 2024 r. poz. 806](#)) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).

4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.